

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtá-bélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyilttér soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentellen levelek csak ismert kéztől fogadhatók el.

A valutáról.

(n.) Nem szándékunk politikai cikket közölni a valuta kérdésről, mely hazánk lakossága előtt egyik legfontosabb szönyegen levő kérdés. Ahoz, hogy ily cikket közöljünk, miután lapunk nem politikai lap, jogunk nincs, aztán ha volna is, bizonyosan csak a nagyképűségnek némi jelét adnók az által, hogy vidéki lap keretében ily általános állami érdekű kérdést politikai szempontból tárgyalnánk.

De van e kérdésnek némi társadalmi oldala is. Bizonyos, habár olvasóközönségünk legnagyobb része a politikai napilapok olvasásával — hogy úgy mondjuk — nívóan tartja magát, hisszük, hogy vannak sokan, kik a valuta kérdés mibenléte felől kevéssé vannak tájékozva. Eme tájékoztatást megadni s általában a pénznek mint közgazdasági tényezőnek szerepéről valamelyes ismertetést nyújtani célszerűnek s társadalmi szempontból szükségesnek hisszük.

Közgazdasági szempontból a pénz egy bizonyos általánosan elfogadott csere eszközt képez, mely hol saját használhatósága, hol valamely intézményben gyökerezik általános bizalom, hol pedig emberöltőkön keresztül kifejlődött szokásban lelve megszülo okát. Kezdetleges fejlettségű népnél lehet a pénz a természetben készen kapható termék, pl. Kelet-Afrika népeinél a kauri kagyló, míg fejlettebb, — habár csak félcivilizált népnél is — az valamely ércből készült jelvény.

Kereskedelemmel foglalkozó nemzetek körében már évszázadok óta, még a nemzetgazdaságnak mint tudományának megszületése előtt, kifejlő-

dott azon nézet, hogy pénz, azaz oly érték, melyhez minden egyéb érték viszonyítható, célszerűen csak oly nemes fém lehet, melynek kereslete és kínálata között nincs meg az a fluctuacio, mint más áruknál, mely — hogy egyszerűbben szóljunk — magában rejti az állandóan keresettség (óhajtottság) criteriumát. E nézet folytatásul született meg a kereskedelemben — vagyis általában a közgazdaságban — az arany és ezüstnek ama hatalma, mely már macedonai Filop történelmi mondása szerint is oly nagy volt, hogy egy arannyal terhelt számár bármely erősséget bevenni képes.

Nálunk a legutóbbi ily értéket az ezüst képezte, melynek fontjából telt ki 45 pengő forint, vagyis az az egység, a mit pengő forint név alatt ismertünk — mely azonban az osztr. ért. forinttal nem azonos — $\frac{1}{45}$ rész font nyers tiszta ezüstnek felel meg. Meg volt ugyan az ezüst mellett nálunk is az aranyaké a maga szerepe, de ez más jellegű volt s nálunk tulajdonképpen értékről — valutáról — szólva, nem lehetett szó másról, mint az ezüstről. Hogy miért nem, azt egy rövid újságcikk keretében tárgyalni nem lehet, hanem eléggé megvilágosítja e kérdést csupán az is, hogy midőn az osztrák bank e század elején megalakult s bankjegyek kibocsátásával foglalkozni kezdett, bankjegyeink — utalványaink — ezüsttel leendő beváltására kötelezte magát, már pedig ez utalványok, mint a valódi ezüst helyettesei, azonnal elfoglalták a közönség tárcáiban a tért, s általánosan ezüst volt az irányadó érték a közönségnél.

Hogy a mai osztr. ért. forint hogy született, azt politikai dissertatio nélkül előadni bajos lenne s esetleg oly recriminatiokat vetne fel, melyeket már nemzetünk a történetnek adott át. Ép úgy nincs hely e cikk körében annak fejtegetésére, hogy az osztr. banknak ama kötelezettsége, hogy utalványait, a bankjegyeket valódi ezüsttel bárkinek, ki azt bemutatja, azonnal levonás nélkül beváltani volt köteles, miért lett felfüggesztve. E cselekmény hatása azonban az lett, hogy megszűnt uralkodó érték az ezüst lenni, a mennyiben az állam lakosainál azon bankutalványok voltak elterjedve, melyek ez aktuálisan megszűntek az ezüst valódi képviselői lenni, s képviselték már csak ama bank hitelét. Így keletkezett a papír valuta, véle egy időben ama 80 millió államadósság, mely minden adósságtól abban különbözik, hogy ezt nem az adós, hanem a hitelező törleszti és terjedtek el az államjegyek is, melyek 1, 5, 50 frtos alakokban majdnem fél milliárd értékben vannak forgalomban, képezvén az osztrák államnak oly függő adósságát, melyet kamat nélkül élvez ama államjegy birtokosaitól s melyért később a felelősséget a magyar állam is elvállalta.

Ez a helyzet azonban oly egészségtelen, a külkereskedelmet gátló, közgazdasági fejlődésünket akadályozó és termelési viszonyaink tekintetében bizonytalan, hogy ennek megváltoztatása, a természetes értéknek újból jogába helyezése legfőbb állami szükségletet képezi s évek során foglalkoztatja államférfiainkat.

Most a megoldás a következő kérdések körül mozog.

Először, hogy általános értékmérő az arany legyen, mint a mely a legtöbb művelt nemzet valutáját képezi. A bimetalismus, vagyis kettős (arany és ezüst) valuta mellőztetik, mert a két fém termelési viszonyai változók lévén, értékarányuk is hullámlásnak van kitéve, úgy hogy míg az 50-es években, mikor a bankjegy kényszerforgalma kimondva lett, 1 font arannyak csak $15\frac{1}{2}$ font ezüst felelt meg, ma már az ezüst tultermelése — vagy az aranyaké nemzetgazdasági terfoglalása folytán — 1 font arannyal $22\frac{1}{2}$ font ezüstöt lehet vásárolni. Így tehát a két értéket állandó kombinációba hozni, azaz a bimetalismust elfogadni ez idő szerint nem lehet.

Éppen az ezüstnek eme elértéktelenedése hozta a monarchia két államának kormányzatát (és nem lakóit) ama kedvező helyzetbe, hogy az ércvalutát helyreállíthassa a nélkül, hogy államjegyei és a bankjegyek bevéltásánál károsodást nem kell szenvednie, sem pedig nem kénytelen kevesebb értékű ércet elégitenie ki az államjegyek birtokosait, mint a menyíivel jogilag tartozik, vagyis nem kénytelen a devaluatio (pénzérték leszállítás) jogtalan eszközéhez folyamodni.

Ma az ezüstnek nincs agiója. Hogy egyszerűbben mondjuk, az osztrák-magyar bank (mely régebben az osztr. bank volt) bir annyi ezüsttel, hogy bármikor ezüsttel beválthatja bankjegyeit, a két állam pedig szintén oly hitellel bir, hogy államjegyeivel szívesen cseréli fel a közönség az ezüstöt.

A nép körében gyakran támadnak fel tévhitek. Így most is sok helyen a nép — hallván a kérdés felől va-

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

Ha te úgy szeretnél...

Ha te úgy szeretnél,
A mint én szeretlek:
Örök hirt szereznék
Aranyos nevednek.
Betölteném azzal,
Az egész világot
És csodaképpen a —
Fényes mennyországot!

A földön mindenki
Ismerné e nevet,
Kit egy költő imád
És rajongva szeret!
S ott fenn a ragyogó,
Csillagszóró égbén:
Nem kétkednének a
Földi istenségben!...

Boér Miklós.

Női ármány.

— Életkép. —

(Németből.)

Szép fiatal, özvegy volt Erzs, a társas estélyek legünnepeltebb és sokféleképpen megbeszéltek alakja. Pamlagán nyugszik és gondterhelten mereven néz maga elé.

Egész lényét az árulja el, hogy ifjú embernek látogatására várakozik, kit haláljába akar keríteni.

Öltözéke ingerlő. Virágok, még pedig legnagyobb részben exotikus növények kábitó illatában fűszertek a terem légkörét. Maga a butorzat egészen másképpen vala rendezve, mint egyébkor. A pamlag, melyen kecses alakjával végignyult, elkülönítetten állott közelében csupán egyetlen aranyozott nádszékkel.

Hirtelen és nem épen zajtalanul feltrúlt az ajtó. Magastermetű női alak lépett be. Vaskos és erőteljes. Orra alatt bajuszféle barna szőrmével, ha férfi ruhát viselne senkinek sem jutna eszébe kételkedni azon, hogy nem férfi.

Mi történik itt? kérdi a magas hangok legmélyebbikén.

Mi történik? Kissé fáradt vagyok s óhajtanék szenderegni.
Ilyen forma átlátással másnak állj elő, nem nekem, legjobb barátodnak, ki téged úgy ismerlek, mint lelkemet, s ezen fölül arról is meg vagy győződve, hogy a legbensőbb szeretettel csüngök rajtad! Szóval: Te vársz valakit. Rendezvous-od van.

Úgy van. Megvallok mindent. Kegyetlen zsarnokom vagy, kivel szemben, nekem a titoktartás lehetetlenség. Náci látogatását várom.

Lehetetlen! Te a szép deli leventének Nácinak, a különben pimasz ifjunak fogadására lennél elkészülve?

Látod, én mintegy két hét óta határtalan kacérokodom vele, úgy hogy mára már találkat tűztem ki neki, megígértem, hogy egyedül fog otthon találni. Náci, a szép levente azon hitben ringatózik, hogy halálosan szerelmes vagyok belé.

De hát mire való ez az alakoskodás? Arra való, hogy csak ez az egyetlen eszköz, melynek segítségével birtokába juthatok annak, mit minden áron tudni akarok.

Ugyan mit? Halld hát. Pár héttel ezelőtt, az utóbbi bálók egyikén, a rendkívüli sok táncotl fáradtan, egy szögletben meghuztam magam, hogy kissé pihenhessek. Ott önkénytelenül valami érdekes párbeszédnek lettem fültanujává. Két ifjú ember heves szóvitába egyeledett egymással arra nézve, hogy ki legyen szebb: én, Erzs, vagy Ida.

No, ugyan? Végre az egyik kijelenté, hogy Ida a szebbik, mert mikor a száját beszédre nyitja, vagy nevet, olyan gyöngysorfogtarúl a szemlélő elé, minővel semmi más nő nem dicsekedhetik a nagy világon. Ha ezen párját ritkító nagyfőlényű esettel nem állanának szemben, akkor Erzs lenne szebb. És így tovább.

Nos tovább? Ismerek egy iltés urnót, ki azt mondja, hogy Idának, midőn 14 éves korában, Bécsbe, nevelőintézetbe küldetett, rendkívül odvas fogai voltak. Hat évvel később azonban Budapestre visszakérülve, bámulatba ejtette szép gyöngysor fogaival a világot. Azt hiszem, ezek álfogak. Nyílt titok, hogy pár évvel ezelőtt Idának Ná-

cival viszonya volt. E viszony néhány héttel ezelőtt teljesen megszűnt.

No így már értem... de jó valaki. Eredj kedvesem a mellékszobába, bo-csásd le a függönyöket, az ajtót hagyd egy kissé nyitva és mindent hallani fogsz.

A barátnő eltűnt s helyében föltűnt Náci deli alakja, meglegedésről tanuskodó vonásokkal, fölcicomázva, illatosan, csipetével az orrán, méltóságteljesen és feszesen. Látnivaló volt, hogy teljes biztossággal van ügye felől.

Erzs sokat jelentő tekintettel fogadta őt, anélkül, hogy pamlagáról fölkelné, s Náci a nádszéken helyet foglala.

Lassankint mind élénkebb színt nyert a társalgás...

Erzs a többi közt mondta: ugyan mivel tehetne bizonyosságot, hogy engem valóban szeret?

Még eddigelé semmivel. De mihelyt arra legkisebb alkalom kínálkozik, tapasztalni fogja.

Kész volna-e érettem minden áldozatra?

Bizonyára... minden áldozatra. És senki más nem fogna affelől értesülni? Ugyan mit gondolsz? Lovagias ember vagyok, s tudok hallgatni mint a néma éj.

Erre Náci fölemelkedék székéről, a pamlagra telepedett, Erzs pedig nyugtá helyét a nádszékkel cserélte föl.

Ennek dacára Náci elérkezettnek hitte a pillanatot, hogy szívének lángjai kéve-módra tornyosodjanak fölfelé.

Amit én öntől kívánok, Erzs, az nagyon csekély, csak egy kis helyet kérek. De az a kis hely szívemben legyen. Nem értek én szenvedélyes érzelmeket. No, az nem volna modern, az előkelőség színezetének teljes hiányáról tanuskodnék. Teljesen megbizhatik énbennem. Soha sem

lamit — azt hiszi, hogy „elvész a pénz.“ Az ily tévhitek szülőökukat az értelmetlenségben lelik, de érdemes mégis a népet felvilágosítani, hogy a fontos kérdés megoldása által nem hogy károsodása lenne, hanem az egészséges viszonyok csakis ez uton állhatnak be közgazdasági életünkben.

At fogunk térni az arany értékre s e lépéssel, hogy úgy mondjuk, egy társaságba lépünk a mivel nyugat fejlett kereskedelemmel s bő tőkével rendelkező nemzeteivel, azoknak tüke bősége közgazdasági fellendülésünkre kitünő hatással lesz s termelési viszonyaink állandóbbá tételére e jó társaságban keletkezett összhang befolyással leend.

Egy másik kérdés, mely körül a megoldás mozog az, hogy a pénzegység mi legyen. Francia- és Olaszországban a frank, Németországban a márka a pénzegység, melynek elsője a mi forintunknak felénél valamivel kevesebb áron, másodika valamivel magasabb áron vehető. Ha reá térünk a frank rendszerre — mit még más pénzügyi szempontok is elleneznek — úgy egy oly alkalmatlan helyzet állana elő, hogy a forint egységhez szokott nép — mert a szokásnak rabja az ember — évekig, a műveletlenebb rész holtáig vesződne az átszámításokkal, fennálló tartozásai, követeléseik új értékének megállapításánál tájékozatlansága az egyeseknek ok nélkül idézne elő kárt. Ép úgy, ha a márkát fogadnák el egységül. Helyesebbnek látszik tehát — és a mennyire a kormány szándékai a lapokból kitudható — egy új pénzegység (a korona) lesz behozva, mely a mai osztr. ért. forint fele részén szerezhető aranyból fog megfelelni. Ennek előnye a forint-hoz szokott közönségnek az átszámításnál nyújtott könnyűség, másrészt úgy a frankhoz, mint márkához közel állása.

Hogy a forintnál kisebb egység állítassék fel, azt a fogyasztó közönség érdeke is kívánja. Kisebbségi pénzegység mellett, mint a tapasztalat mutatja, a takarékoság fejlődik Természetiünkben rejlik a kikerekítés vagy lefelé kisebb száma, vagy felfelé kisebb számra, vagy felfelé nagyobb számra. Az így alakuló kerek számok a nagy pénzegységnél mindig a takarékoság rovására mennek.

A valuta kérdés megoldásának részleteit természetesen nem tárgyalhatjuk s csupán tájékozni kívántuk olvasó közönségünket — a mennyiben egy társadalmi cikk keretében ezt be foglalni lehetett — az ügy felől különösen meggyőzni lapunk olvasói útján népiünket, hogy a pénzegység le szállításával sem értékeszállítás, sem

pénzelértéktelenítés összeköttetésben nincs, hanem egy rég óhajtott egész helyzet inaugurálása az, mi kormányzatunkat e kérdés megoldására ösztönözte.

Vármegyei élet.

Szilágyvármegye közigazgatási bizottsága április hó 11-dikén tartotta rendes havi ülését báró Wesselényi Miklós főispán elnöke alatt. Jelen voltak: Szikszai Lajos kir. tanácsos alispán, Moni Gyula t. főügyész, dr. Berger János főorvos, Vicenti Pál pénzügyigazgatóhelyettes, Kerekes József, kir. tanácsos, tanfelügyelő, Klein Adolf, kir. mérnök, építészeti hivatali főnök, Gazda Ferenc, kir. ügyész, Kaizler Sándor, árvsz. ülnök, Dull László, Kiss Lajos, Bíró Ferenc, Sántha Dezső, Somogyi Kálmán, báró Kemény Árpád, Papp György. Igazoltan távol volt: Fodor Elek közzgazd. előadó, igazolatlanul Dombi Károly árv. elnök, B. Podmanicky Gyula, Swaicer Aladár és Lőrincy György. Jegyző Kiss Emil, aljegyző.

Szikszai Lajos kir. tanácsos alispán jelentése szerint közbiztonsági viszonyaink március hó folyamán teljesen kielégítőek voltak. Az állategészség kedvezőnek mondható s a földmívelésügyi miniszter által kirendelt állami állatorvosok a loáloományt megvizsgálván, a vármegye egész területén csakis két takonykóros ló találtatott.

A sorozás március 28-dikán kezdetet meg s az eddigi eredmény a következő: Zsibón 509 hadköteles közül besoroztatott 145, távol maradt 34; Sz.-Cseben 773-ból besoroztatott 226, távol maradt 40; a zilahi sorozó járásból megjelent 664, besoroztatott 156, távolmaradt 65. A sorozás folyamatban van s csak a folyó hó végén nyer befejezést.

Vicenti Pál pénzügyigazgató helyettes jelenti, hogy a 403221 frt 62 kr helyesbített adótarozásból március végéig befoly 62801 frt 35 kr, hátralék 340420 frt 27 kr, a folyó évben a fizetési eredmény 3351 frt 49 1/2 krral kedvezőtlenebb mint az elmúlt 1891. év hason időszakában. A 15340 frt 34 kr helyesbített hadmentességi díjból márciusban fizetett 552 frt 83 kr, fogyasztási adó 3490 frt 80 1/2 kr, illeték 4826 frt 13 1/2 kr, házádmmentesség, az elmúlt hónapban 19 háznak 27 lakrészszel engedélyeztetett.

Gazda Ferenc, kir. ügyész kimutatása szerint a zilahi központi fogházból március folyamán kiszabadult 17 férfi, 2 nő, bentmaradt 58 férfi, 6 nő, gyógykezelte 15 férfi, kiadatott 1820 ételadag 241 frt 49 kr értékben; teljesítettek a rabok összes 1033 napszámot, melyekért az állam javára 13 frt 80 kr, a munkások számára 6 frt 20 kr folyt be; halálozás nem fordult elő.

Klein Adolf kir. mérnök, építészeti hivatali főnök jelenti, hogy a csucsagykárolyi államut jókarban van s a kavicsbeágyalás véget ért, fentartási munkákra márciusban 304 frt 94 kr fizetett.

A vármegyei utakon, — melyek álta-

lában jó karban vannak — kavicselterítési munkálatokra 138 frt 5 kr adatott ki. A vármegyei központi árvaszék által beterjesztett kimutatás szerint a folyó év első negyedében gyámság alól felszabadult 245, gondnokság alól 1; gyámság alatt maradt 10246, gondnokság alatt 109. Az árvaszék elintézt 2584 beadványt, hátralékban maradt 521. A gyámpénztárban értékpapírok, kötvények és takarékpénztári könyvecskékben elhelyezett árvavagyon összege 143183 frt 85 kr, magánfeleknél kamaton van 1269 frt, kamathátralék 26 frt 40 kr.

Dr. Berger János vármegyei orvos jelenti, hogy a közegészségi viszonyok általában elég kedvezők voltak, kivéve a sz.-csehi járást, hol javulás nem mutatkozott. A tüdőlob és az influenza gyakoriak voltak, aggoknál, és gyermekeknél kedvezőtlen kimenetellel, a hónap végével azonban az influenza teljesen megszűnt. Járványos betegségek nem uralkodtak. A vármegye sz.-somlyai kórházában gyógykezelte 15 beteg, kibocsátott 10, bentmaradt 5. Zilah város kórházában 14, kibocsátott 5, maradt 9. Kiadatott a vármegye területén 69 látélet, azok közt 9 súlyos sérülésekről. Törvényszéki boncolás 3, orvosrendőri 4, hullaszemle pedig 3 esetben eszközöltetett, külérőszak következtében 2, véletlenség miatt 2 egyén halt el, hirtelen halál 5, öngyilkosság 1 esetben fordult elő. A szokásos orvosrendőri intézkedések márciusban is pontosan foganatosítottak. Megfigyelés alatt két elmebeteg állott. Magyarpaták és Hármaspatak községeiben a trachomás szembeteg száma 8, ellenőrzés alatt áll 29 egyén.

A vallás és közoktatásügyi miniszternek leírata, mely szerint Balogh Sándor tanfelügyelősi tollnokot ideiglenes minőségben segédtanfelügyelővé nevezte ki, s azon értesítése, hogy Zoványi Lajos krasznai ig. tanító, valamint az ottani három tanító 300 frt törzsfizetését 1893. január 1-től 400 frtra emeli fel, tudomásul vétetett.

Fürményes községnek folyamodványa, hogy a zsilai postahivatal kézbesítési kerületéből a nyirsdíj postahivatalhoz csatoltassék, elutasított.

Több rendbeli adó, utadó s magánosokat érdeklő más ügyek elintézése után a gyűlés d. e. 12 órakor véget ért.

„Szilágy.“

Polgármesteri jelentés az 1891-ik évről.

(Folytatás.)

E helyen legyen szabad felemlíteni, hogy a rendőrkapitányi hivatal tudatában annak, hogy minő fontossággal bír a város közbiztonságára az, ha a szükséges rendőri intézkedések kellő időben megtétnek, s nehogy egy esetlegesen bekövetkező nagyobb veszély a lakosságot készületlen találja, a nyár folyamán hirtelményileg több ízben felhívta a város közönségét az u. n. kapitányvizek tartására, kéményeiknek rendszeres s a városi szabályrendeletben kötelezett időnkénti takarítására. A hirdetények kibocsátása után pedig az egész város területét házanként bejárva, meggyőződést szerzett

arról, hogy a közönség mennyiben felelt meg a hatósági intézkedésnek; ez alkalommal negyven tulajdonos lett kéményeinek határidőn belől való kiigazítására reá szorítva s egyúttal a hatóság megnyugvással győződött meg arról, hogy a Kraszna folyam mentétől távoleső házaknál a kapitányviz mindenütt készletben tartva s a lakosság tüzesetere a szükséges vízfordó edények, létrák s más eszközök birtokában van.

A bekövetkezett tüzeset azonban azon szomorú tapasztalatra vezette a rendőri hatóságot, hogy a város lakossága ilyen alkalmakkor egyenesen a tűzoltó-testületre támaszkodik és a tűzoltásban segédkezni, s a szükséges előfogásokat rendelkezésre bocsátani nem akarja. E miatt erőlyesebb intézkedéshez kényszerült nyulni a rendőrkapitányság s négy tüzesetből kifolyólag a 66/891. kih. sz. a. kelt itélettel kilenc, a 69/891. kih. sz. a. kelt itélettel négy sz.-somlyói lakos ellen összesen 105 frt pénzbüntetést, esetleg megfelelő elzárást szabott ki, — mely összegek részben felhajtattak, részben pedig harmadfokulag fellebbezés tárgyát képezik.

Egészségügyi tekintetben a múlt évi május 8-án 765—891. rksz. a. kelt hirdeténnel felhivatott a városi lakosság udvaraik, istállóik tisztán tartására, az összegyűlt trágyák és szemetek kihordására, a mészárosok székeiknek tisztán tartására, a kut tulajdonosok kutjaik takarítására.

Ennek ellenőrzésére több ízben orvosrendőri vizsgálatok foganatosítottak, a mészárszékek minden hónapban kétszer meglepőleg megvizsgáltattak, hetivásárok alkalmával pedig az élelmiszerek, gyümölcsök, stb. vizsgálata erőlylyel foganatosított. Bizonyítják ezt a hivatalos iratok s melyek alapján több házbirtokos úrszékeik célszerű s a közegészségügynek megfelelő elhelyezésére szorítottak, a szemétkihordásnál tanusított visszaélés miatt pedig négy esetben bírságolás alkalmaztatott, több szekér gyümölcs megsemmisített.

A rendőrség mint az előző években, úgy az 1891-ik évben is szigoruan ellenőrizte a közönség érdekeit, az üzlet tulajdonosok által kiszolgáltatott mindennemű élelmi cikkek pontos és súlyhiány nélküli kiszolgáltatása tekintetében.

Sajnos, hogy a már évek óta teljes szigorral foganatosított ellenőrzés dacára is hamis mértékek használatán újból tetten éretett tíz korcsmáros, kik összesen 80 frt pénzbüntetéssel, sulycsonkításon három mészáros, kik husz frt pénzbüntetéssel és egy szatócs ki 5 frt pénzbüntetéssel sulytatott.

A korcsmai zárórak betartása éjjelenként a lefolyt évben is ellenőriztetett mely által a közrend és közbiztonságnak javulása szembeötlőleg mutatkozott; az ellenőrzés folytán több korcsmáros és vendéglős éretett tetten s ellenük a zárórak megsértése miatt 8 esetben 27 frt pénzbüntetés szabott ki.

A város lakosságának éjjeli nyugalma megóvása szempontjából több esetben a botrányos részeg állapotban lármázó egyének letartóztatnak s bekisértettek s ily címen 44 frt pénzbüntetés szabott ki, a csend és rendzavarok ellen.

fogok terhére lenni. Mihelyt legkevésbé séjteni fogom, hogy a viszonyt megszakítani óhajtaná, engedelmeskedni fogok. És azért továbbra is jó barátok fogunk maradni.

Önök szerelmi nyilatkozata valóban józan, modern és egészen reális irányú; látszik, hogy annak gyakorlati alkalmazásában is járatos. Megpróbálta két éven át Idával szemben is, még pedig megfélemlítő eredménnyel.

Hova gondol ön? Az egész nem egyéb roszakaratu beszédnél.

Arról is hallottam, hogy Ida büszkén bucsuzott el öntől.

En tölem bucsut vett — mond Náci megsemmisülve. Épen ellenkezőleg történt.

Ah! hát ön maga is megvallja.

Tehát ön volt az, ki a viszonyt megszakította nem pedig Ida. Náci vette észre, hogy további ellenvetéseinek csak önmagával gyűlne meg a baja; azért hallgatott.

Mondja, hogyan történt az?

Lehetetlenséget kíván tölem! mondá Náci egész határozottsággal. Vannak dolgok, miket lovagias embernek soha sem szabad beszélgetés tárgyává tennie.

Látja! Önnek nincs tudalma hozzám. Azt hiszi, hogy én nem tudnék titoktartó lenni.

Épen ellenkezőleg.

És mégis azt kíváná, hogy nekem legyen bizalmam hozzá.

Erre Erzsi fölkel a nádszékről, és ellenkező végén foglalt helyet a pamlagnak, melyen Náci ült.

Hivatkozom önnek föltétlen megadására, melyet pár perccel előbb, hangsúlyozva kijelentett: „En minden áldozatra kész vagyok“ mondá ön.

Ugy van. Épen azon szavakkal fejeztem ki magamat.

Ime, én megesküdtem, hogy önt csak akkor fogom meghallgatni, ha teljes világosságba helyez azon okok felől, melyeknél fogva Idával való viszonyát megszüntette.

Kegyed lehetetlenséget kíván tölem!

Meglehet, sőt meg is vallom, hogy ez nem egyéb bennem, mint női szeszély. De önnek tudnia kell, hogy ha egy nő föltesz magában valamit, török-szakad, annak kell lennie. Az okot, a válás okát akarom tudni. Megöl különben a kíváncsiság.

A szép asszony közelebb húzódott, kezével-kezeit megérinté, és az érintkezési villám-áram megindult.

Gyalázat, ildomtalanság volna az tölem.

Legyen eszélyes. En tudok hallgatni, mint a sir.

Esküdjék meg ön mindenre, ami szent ön előtt, hogy az egész történetről mélyen fog hallgatni, nem fog affelől még haldokló ágyában sem egy árva szót is felhozni.

Esküszöm!

Nem, nem tehetem, mond Náci s a pamlagról már felkelőfélben volt.

Várjon folytatá Erzsi, s ekkor egész közelében foglalt helyet. Hogy meggyőződjék, mily határtalan bizalommal ajánlékoztam meg én önt, valami titkot fogok

önnel közölni. Látja e szögfürtöket, ezen aranyhajszálakat, miket úgy bámulnak. Ez nem sajátom. Ez hamis, ál-haj. Ha én ön titkát valaha elárulnám, önnek is szabadságában áll, büntetésül, az én titkomat a világ nyílt piacán dobra ütni.

Ezzel tökéletesen meggyőződtem.

Hadd halljam hát a történetet, mely kíváncsiságomat oly rendkívüli mérvben felidézte.

A történet fölötte egyszerű, mondhatnám bolond.

Kedélyesen csevegtünk egykor Idával az egyik szalonban. Kapargatják az ajtót. Az ajtó megnyílik, beugrik azon a kis ölebecske, tüzes fénylő szemekkel, farkát bárátságosan csóváltatva, szájában valami fénylő tárgyat tartogatva.

Lám! milyen intelligens ez a kutya, mondá Ida. Ha karperecemet leejtem, vagy a toilette-asztalról valami a szőnyegre bukik, azt azonnal fölveszi és jelentkezik vele, nem kell keresni.

Lehajlok. Kiveszem a szájában tartott tárgyat. És mi volt az? Egy bámulatra méltó művészieséggel készített fogor. Egyszerre világosság támadt agyamban. Ez a fogor másodpéldánya az ismeretes gyöngyfogoragnak, előre nem látható esetekben anyagcseréül szolgálván. Ida elpirult. Egymásra néztünk és hallgattunk. Illusiomnak vége volt. Attól többe soha sem voltam képes megszabadulni. Ida mindig csak fogak nélkül állott képzelődő tehetségem lángja előtt. Gyermekek dolog bár, de hát a képzelődés agyremei ellen hasztalan a küzdelem. Ida vette észre, hogy szívünk egymásért többe soha sem

fog dobogni. Megváltunk. Bucsuzáskor megszorítá kezemet és mondá: „a vége aztán halogatás legyen!

És most drága Erzsikém!

Náci kezeit készült megragadni.

Várjon egy pillanatig, míg hajamat rendbeszedem. Egyetlen kézmozdulattal kibontá hajzatát. Szögfürtjeinek hullámai körül ömlötték kecses alakját minden oldalról.

Ide — mondá Erzsi — fogja meg hajzatomat, cibálja mindenfelé, jobbra, balra, olyan erővel amint csak teheti.

De hát mire való volna önt így kihozni?

Arra való, hogy ön meggyőződjék, miszerint ez nem ál-haj, hanem sajátom.

Annál jobb!

No, mond Erzsi, mivel én hát tudom azt, mit tudni akartam, megvallom önnek, hogy én legkevésbé sem érezek hajlamot magamban, egykor Ida sorsában osztozni, s ön által szeretőutódomnak elárultatni.

Mit hallok!

Legyen nyugodt. En ígéretemet a hallgatásra nézve meg fogom tartani.

De én — mond a magas hangok legmélyebbikén, az ajtó-függönyök mögé elrejtett barátnő — semmi kötelezettséget nem vállaltam a hallgatásra, és eszerint fogok beszélni.

Törbe estem, mond Náci, — és eltűnt, anélkül, hogy egy szóval ajánlotta volna magát.

Bajusz.

A piactéren a rendőrség közrend és közbiztonsági tekintetben minden heti és országos vásár alkalmával felügyeletet tartott, ilyen alkalommal kifolyólag, valamint a városi határban történt utrendőri kihágásért 12 fél ellen 36 frt pénzbüntetés szabott ki.

Figyelmet fordított a rendőrség az annyira fontos cselédügy rendezésére is.

A múlt év november elején ugyanis 1889. rk. sz. a. egy a gazdákat és cselédekkel teljesen tájékozható hirdetmény lett kibocsátva, melyben főbb vonalakban összegezve lett a törvény minden olyan fontosabb szakasza, mely a különböző érdeket s főképpen a gazdák érdekeit szem előtt tartva a cselédügy javulását eredményezhetné.

A cselédek nyilvántartása pontosan vezetettett s a gazdák cselédeknek bejelentésére felhivattak. Ez nagyon célszerűnek bizonyult azon okból, hogy így a helyeiket gyakran változtató cselédek a hatóság előtt ismeretesebb lettek; de sajnos, hogy a gazdák nagyobb része nem értvént át a hatóság intencióját, nem tartva szem előtt saját érdeküket, alig feleltek meg e rendelkezésnek s mert a cselédek bejelentésére külön szabályrendelet még ez ideig nincsen, így őket arra birságolással szorítani nem lehetett. Így is több anyag és helyét minden ok nélkül változtató cseléd lett a városból kitoloncolva, megbüntetve.

Állatkinzás miatt három esetben 6 frt pénzbüntetés és 1—1 napi elzárás alkalmaztatott.

Erdei kihágásért 15 egyén sújtott pénzbüntetéssel és az okozott károk megterítették.

Állategészségügyi kihágás miatt több fél ellen 33 frt pénzbüntetés szabott ki és hajtatott fel.

(Folyt. köv.)

Városi közgyűlés.

Sz.-Somlyón, a városi képviselőnek 1892. évi április 16-án d. e. i. 11. órákor Gencsy Sándor polgármester elnöksége alatt rendkívüli gyűlése tartott.

Jelen voltak: Nagy László, Somogyi Kálmán, Zobel Lipót, Trusza Lajos, Lukácsffy Ödön, Lázár Odön, Schönstein Ferenc, Brüll Lipót, Lisztay Imre, Schönstein István, Klein Ferenc, Adler Jónás, Brüll Sámuel, Farkas József, Bükfalvi András, dr. Kálmán Ignác, Farkas Ferenc, Telegdy Márton, Ruzska Ignác, Gámceny Lukács, Láng József, v. képviselők, — Faragó Sándor t. ügyész, — Kedves György v. pénztárnok, — Hulimka Sándor r. kapitány, — Borsos János ellenőr, Jolbej József aljegyző, Virág Lajos főjegyző.

Kimondta a közgyűlés, hogy a megnyílt értesítése szerint a Zilahon jelenben is fenn álló tanítóképezdének onnét más helyre elvitele szándékoltatik — ezen tanítóképezdének Sz.-Somlyó városában leendő felállítására iránt vallásügyi miniszter ur öngyméltóságánál kérelmez, — kijelentette továbbá, hogy ez irányban a kellő áldozatok hozatalára is kész a város, miért is felkéri említett miniszter ur öngyméltóságát — tudassa, hogy városunk részéről minő hozzájárulást kíván.

A piaci sorbolt tervezetének átvizsgálására kiküldött bizottság javaslatához képest elhatározta a közgyűlés, hogy az Auman építész által beadott tervet azon módosítással fogadhatja el, hogy az építendő boltor — az ovoda-féle bolt és épület falazata mellett közvetlenül keleti irányt tartva a „calvin“ utca felől az ovoda-féle telek udvarára fut be, és hogy a boltok részére négy színe helyiségek építetik. Az építkezés költségei 10,497 frt 75 kban állapították meg, mely összeg a versenytárgyalás alapjául fog szolgálni — ezenkívül a város ad 80,000 drb új és 30,000 drb ócska téglát, valamint 40 öl kő termelésére telepét — díj nélkül. — Kimondta azt is a közgyűlés, hogy az építési költségeket hitelmivelet útján fogja beszerezni, e célra, valamint a várost terhelő adósságok törlesztésére 30,000 forintot vesz fel a pesti magyar kereskedelmi banktól, kinek ez irányban ajánlatát elfogadja, a kölcsönügylet elintézésével polgármester és t. ügyész bizattak meg.

Végre az újsorbolt felépítése iránti versenytárgyalás megtartásánál a közgyűlésnek idei 6. sz. a. kelt határozatával az építkezés ellenőrzésére polgármester elnöksége alatt kiküldött bizottság azzal lett megbízva, hogy a versenytárgyalást az egészre, ennek nem sikerülte esetén iparáganként tartsa meg.

„Réz“-erdői birtokosság.

A volt Krasznavármegyének Biharvármegye felőli részét félkör alakban övedző Zovány, Alsó-Kaznacs, Felső-Kaznacs, Cserese, Halmosd, Detrehem, Ellyüs, Gyümölcsénes, Jaáz, Bagos, M. Valkó, Oláh-Valkó, Váralja, Füzes, Paptelke, Szilágy-Nagyfalu és Ujvágas községek határához tartozó „Nagy Réz“-erdő ezelőtt néhány évtizeddel már annyira kezdett kihasználtnak, a kihasználásban egymást tullicitáló jogosult és nem jogosult birtokosok és körülötte fekvő nevezett falvak urbéres közönsége által, hogy mindazok, kik nemcsak a jelennek élnek, hanem a jövő számára is óhajtanának megtartani valamit, komoly aggodalommal tekintettek az ott folyó rendszertelen gazdálkodásra és megindították a nagy Rézerdőre nézve úgy az egyes községekkel szemben az elkülönítési, mint a jogosult birtokosokkal szemben az arányosítási eljárást.

Az elkülönítési ügyben már annyi évek során át ment is volna valamenyire a dolog, de az arányosítás kérdésében még alig történhetett valami lépés.

Különösen a közelebbi évtized tapasztalatain okulva, szomoruan tapasztalták az érdekelt birtokosok, hogy a Nagy Rézerdő faállománya olyan hallatlan arányban kezd pusztulni, hogy ha a pusztulás az eddigi arányban halad, mire a törvényes rendezés véget ér, aligha lesz már rajta mit rendezni.

Ez állapotok megszüntetését úgy gondolták kivihetőnek, ha az érdekelt birtokosokat, kik a „Nagy Réz“-erdőhöz jogosultak, összehívják s „köz birtokossággá“ alakulnak és a további teendő iránt szervezkednek.

Ily célra hivat össze br. Bánffy Dezső, a gróf és báró Bánffy család elnöke e hó 13-ára Szilágy-Somlyóra, a járási szolgabíróság irodahelyiségébe mindazon érdekelt birtokosokat, kiknek jogosultságuk az illető 17 község korcsmarányosítási pereiben hozott ítéletekből, vagy telkek összeírásaiból kitűnt.

Mely összejövetelnek azon eredménye lőn, hogy a „Rézerdői jogosultak“ „Rézerdői köz birtokossággá“ alakultak, s birtokossági elnöké br. Bánffy Dezsőt megválasztván, az ügyek intézésére nyomban egy 12 tagú választmányt alakítottak.

Ezen választmány tagjaivá megválasztottak: Visky János (Zovány), Bideskuthy György (Ipp), báró Györfly Pál (Kraszná), Hummel Károly (Magyar-Patak), Bölöni Sándor ügyvéd (Sz.-Somlyó), Nagy Domokos (Kraszná), Horváth Miklós [Detrehem), Nagy Ferenc (Nagyfalu), Nagy Gyula (Bagos), Magya Mikuláj öreg (Füzes), Szabó Tógyer (Halmosd), báró Bánffy Zoltán képviselője Somogyi Kálmán ügyvéd (Sz.-Somlyó), Péntek Farkas (Zilah), id. Vince Gábor (Borzás), Bruckenthal Pap Mihály (Felső-Kaznacs) és Zobel Lipót (Sz.-Somlyó).

Az eként megalakult választmány ugyancsak báró Bánffy Dezső elnöke alatt nyomban összeült tanácskozással és elhatározta, hogy a „Réz“-hez jogosultaknak „köz birtokossággá“ lett alakulásairól, az elkülönítési és arányosítási ügyekben eljáró zilahi királyi törvényszéket értesíteni fogja és pedig arról, hogy a birtokosságnak jogi ügyeit Tamko Bertalan ügyvéd, gazdasági kezelési ügyeit s pénztárnoki teendőit pedig Halliarszky Samu, mint megválasztott inspektor fogják kezelni s a megfelelő intézkedések emezekhez lennének jövőben egészen intézendők.

Elhatározta továbbá ezen birtokossági választmány, hogy a 17 község határaitra kiterjedő ezen „Nagy Réz-erdő“ nek törvényszerű felügyeltetésére két vizsgázott erdőőri állomást fog mintegy évi 250 frt fizetéssel és mellékjárulékokkal rendszerezíteni és ezek alatt nyolc alsóbbrendű erdőkerülőt fog fönntartani, mely állomások betöltésére Halliarszky Samu birtokossági inspektor nyomban utasította is.

A kezelési költségek addig, míg maga a Réz-erdő jövedelme fedezetet nem nyújtana, a gróf és báró Bánffy család pénztárából fog elnök ígérete szerint megfelelő részben való visszatérítés mellett a birtokosság helyett előlegeztetni.

Sok esztendő forgott le már az idő gyors kerekén, mióta a Rézerdő birtok rendezésének kérdése e vidéken 17 község birtokosságának és volt urbéres közönségének igen fontos gazdasági kérdését képezi s valószínű, hogy az összes érdekelt birtokosság együttes föllépése és szilárd elhatározása nélkül még évtizedek múlva is csak kérdés maradna, de megoldásra nem juthatna.

Nem tudjuk azért eléggé helyeselni

az érdekelteknek eme lépését, mely lépés végeredményében nem egyeseknek a közvagyonon való hízalására, nem egy két szemesebb jogosult magánérdekei legyeztetésére, de az összes jogosultak közérdekeinek érvényesítésére, s legelső sorban is egy még most is kincseket érő erdőségnek a végenyészettől megmentésére vezet.

Különfélék.

— Mai számunkhoz félv hirtetési melléklet van csatolva.

— Mai számunk rendes szépirodalmi mellékletének tartalma: „A vörös Julia“ (elbeszélés), Eckstein Ernőtől, — „Házi perpatvar“ (címkép), — „Virágvasárnapon“ (költ.), Molnár Gyulától, — „Holdvilágnál“ (novette), Ágai Bélától, — „Egy híres humorista“, Makrancitól, — „Látnoki kép“, Ruttkay Gyulától, — „Csínált virág“ V. Szócs Gézától, — Képtalány, Kockarejtvény és „A levélíró“ c. kép teszik érdekessé e szám tartalmát.

— Rendkívüli közgyűlés. Szilágyvármegye törvényhatósági bizottsága Zilahon a vármegyei székház nagytermében 1892. április 25-én d. e. 10 órákor rendkívüli közgyűlést tart. Ezen gyűlés tárgyát, Visky Zsigmond zilahi járási főszolgabírónak, a közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya által is ajánlott lemondása képezendí.

— Sorozási ebéd. Gencsy Sándor városunk derék polgármestere e hó 19-én a sorozás alkalmából vendégszerető házában ebédet adott. Jelen voltak a sorhadról: Auge Ferenc alezredes, dr. Tamásy István ezredorvos, Grail Rudolf főhadnagy, a honvédség részéről: Lőrincy Dénes százados, dr. Szentkovics Gyula ezredorvos, Veszeli Jenő hadnagy, Nagy Domokos a krasznai járás főszolgabírája, a sorozó bizottság polgári elnöke, dr. Berger János megyei főorvos, Zobel Lipót kir. tanácsos, takarékpénztári igazgató, Dratsai József nyugalmazott sorhadi százados, takarékpénztári pénztárnok, György Emőd sorhadi ezredorvos, Csák Alajos gym. igazgató, Papp Gyula adótárnok, — dr. Ajtay, Endre megyei t. főorvos, — Lukácsffy Ödön ügyvéd, — Kávassay Bertalan h. főszolgabíró, Nagy Gyula szolgabíró, Virág Lajos városi főjegyző, Hulinka Sándor rendőrkapitány. A pohárköszöntőkben nem volt hiány. Az első pohár a ház derék urnőjéért lett emelve.

— Május elseje. A belügyminiszter körrendeletben meghagyja a törvényhatóságoknak, hogy a május elsői munkáskörmeneteket és felvonulásokat meg ne engedjék, illetve akadályozzák meg. Szükség esetén nagyobb karhatalom igénybevételére is feljogosítja a hatóságokat.

— Elöléptetés. A sz.-somlyói vasuti állomás főnöke Kovács Károly, az V. rangfokozat 3-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 2-ik osztályába lett előléptetve.

— Vályi Árpádöt, ki a most lejárt országgyűlési ciklusban a szilágy-somlyói választókerület képviselője volt, a pótválasztások alkalmával a keceli kerületben országgyűlési képviselővé megválasztották. Ebből örömmel vonjuk le azon következtetést, hogy volt képviselőnk egészségi állapota egészen jobbra fordult.

— A képviselőház elnökénél tett tisztelegésekről szóló tudósításunkat sajnálatunkra oda módosítottuk, hogy a gör. cath. egyház nem vett részt a tisztelegők sorában.

— Sorozás. A fősorozás városunkban e hó 19-én lett foganatosítva. Belettek sorozva a közös hadsereghez az első korosztályból: Kálmán Ferenc, Gyulai Károly, Sárközi Károly, Szalárdi József, Keller Izsák, Balázs Ferenc, Hirschman Géza, Dániel egyéves önkéntes, Orosz Antal, Pap Antal, Batori József, Padurán Simon. A második korosztályból: Grünbaum Jakab a honvédséghez. A harmadik korosztályból: Rác Onuc, Friedman Ábrahám, Rác György, Schneider György.

— Husvét ünnepét Krasznán a szokásos kegyelettel ünnepelték meg. Visszatérést szült azonban az, hogy izraelita kereskedőink még e napot sem méltatták arra, hogy üzleteiket zárva tartsák, hanem csak a törvényszabta zárórákor csukták be. Szép, szép a törvény tisztelettel, de már még is annyit mi is elvárhatunk, hogy e nagy ünnepen ők is egész nap zárva tartsák üzletüket. Hisszük, hogy jövőben nem lesz okunk a felszólalásra.

— Krasznán a sorozás április hó 13-án és 14-én ment végbe példás rend és pontossággal. A három korosztályba felhivatott 480 ember; a közös hadsereghez besoroztak 68-at, a honvédekhez 37-et s így összesen

105 embert. Távol volt, vagy más sorozó bizottság előtt jelentkezett 27. Auge alezredes, Lőrincy százados és a bizottság többi tagjait a legmélyebb elismerés illeti azon humanus bánásmódért, melyet a sorozás alkalmával az újoncokkal szemben tanúsítottak. A sorozás tartama alatt a bizottság Nagy Domokos főszolgabíró vendégszerető asztalához volt mindig hivatalos, hol szép asszony, szép lány, jó bor, szóval minden meg volt arra, mi egy társaság felvillanyozására kell.

— Igazítás. A báró Bánffy Dezső országgyűlési képviselő tiszteletére rendezett táncmulatságon jelen volt növendégek névsorát lapunk előbbi száma hiányosan hozta, a mennyiben az ott megnevezettek kivül még jelen voltak: Keller Róbertné urnő, Nagy Margit és Posner Ida kisasszonyok is.

— Oláh-keceli Drágos Simon nem hitte, hogy e hó 12-én utoljára megy deszkáért B.-Hunyadra, melyből még esetleg az ő koporójája is készülhet. Tíz éves kis fiával indult el s többé vissza sem tért. Hunyadon kedvére való deszkát nem találván, visszajövet Csucsán egy és fél liter pálinka elfélése után csendesen jött haza. A mint a tetőről lejtött, fiának adta át a lovak hajtását, hogy a frissen csergedező patakból szomját eloltsa. A fiu lassan hajtott tovább egész Bojánig, itt hiába várta apját, de nem soká, mert két oláh gyalogosan jöve Csucsá felől, holtan találták meg a patak partján, s erről rögtön jelentést tettek a csizéri körjegyzőnek. Krasznáról br. Györfly Pál másnap a járásorvos kíséretében kiszállt a helyszínére, a járásorvos gutaütést állapított meg. Torán akadt egy vöröshagyma, s ez fullasztotta meg. A csendőrség azonban a nyomozást folytatja, mivel a meghaltak állítólag 10 frt 50 kr. volt a tüszőjébe egy abc-és könyvbe téve; a könyv a helyszíni szemle alkalmával megtaláltatott; de a pénz — az sehol. Hihető, valamelyik atyafi, midőn meglátta, csupa részvétekből örökösvé tette magát.

— Nyilvános számadás. A szilágy-somlyói nőegylet által a felvidéki inségesek javára 1892. április hó 13-án rendezett táncvigalom alkalmából összes bevétel volt — beleszámítva Grünbaum Antónia k. a. által készített hirdartató ki-sorsolási árakból befolyt 11 frt 50 krt is — 147 frt 20 krt. Kiadás 67 frt 39 kr, tiszta bevétel 79 frt 81 kr. Ezen összeghez jegyeik megváltásával hozzájárultak dr. Berger János, Zobel Lipót, Ve-verán József 2—2 frttal, br. Podmanický Gyula, Dravecky Béla, özv. Ajtay Albertné, Virág Anna, Goldglanz Jónáné 1—1 frttal. Felülfizettek: Nagyméltóságú br. Bánffy Dezső 19 frt 40 kr, mélt. br. Wesselényi Miklós főispán 9 frt 40 kr, Gencsy Sándor, Nagy Ferenc 2 frt 60 krt—2 frt 60 krt. Nagy Domokosné 1 frt 80 kr Somogyi Kálmán, Virág Lajos 1 frt 40 krt—1 frt 40 krt. Nagy László, Kávassay Bertalan, Halliarszky Sámuel, Veinberger Kálmán 1 frt 20 krt—1 frt 20 krt. N. N. Veisz Ignác 1—1 frt, dr. Láng Jakab, Láng Sándor, Szénásy Miklós, Ruzska Ignác, Nagy Gyula, Brüll József, Brüll Sámuel, dr. Böckel Béla 80—80 krt, Porjes Sámuel 60 kr. Kiss Ignác 50 kr. Bartha Iván, Bölöni Sándor, Lázár Ödön, Posner Sándor, ngs. Kerekes József, Greil főhadnagy, N. ezredorvos, Kézelman Károly, Donovák Sándor, Szabó Jenő, Török Lajos, Fülöp Lázár, Grünberger Márton, Szabó Sándor, Szilágyi csendőrhadnagy, Veszelyi honvédhadnagy, Hulimka Sándor, Mile Mihály, Petri Mór lapszerkesztő, Farkas Károly, Auman N. 40—40 kr. N. N. 30 kr. Lisztay Imre, Grünbaum Szeréna, Spitz Ignác 20—20 kr. Fogadják e nemesszivű adakozók valamint azok, kik az estély szép sikeréhez erkölcsileg és anyagilag hozzájárulni szívesek voltak, az egyület hálás köszönetét. A tisztágyvedelem gróf Szapári Gyuláné elnöke alatt álló „Felebarát“ pénztárnak 22/92. sz. alatt elküldött. Sz.-Somlyó, 1892. április hó 15. Szénásy Miklós nélnök. Tráger Antal titkár.

Irodalom.

— A Kézi Lexikon tizenharmadik füzeté. Az Athenaeum Kézi Lexikona. A tudományok encyklopédiája különös tekintettel Magyarországra. Szerkeszti dr. Acasády Ignác. A népszerű s igazán nagy arányú elterjedésnek örvendő vállalat ez új füzeté az F. betűt foglalja magában s a Faragó-Folytonosság hiány közti dus anyagot közli. Ez a füzet is ezembetűnően bizonyítja, hogy a Kézi Lexikon mily ügyesen tudja a nemzetközi és a tisztán magyar tudományos anyag közötti helyes arányt megtartani. Felőle mindent, de mégis a legelső helyet foglalja el benne, a mi magyar. Melegen ajánljuk a közhasznu vállalatot a magyar közönség támogatásába. Valóban nélkülözhetetlen irodalmi segédeszköz nyer benne, mely utbaigazítást ad a közelet és tudomány minden ágában. Megjelenik negyven kétheti, három ives füzetben s 1893. áprilisban teljesen be lesz fejezve. Egy füzet ára 30 kr. A legedzserűbb 10—10 füzetre 3 frtjával előfizetni s a pénz az Athenaeum kiadóhivatalához Budapestre küldendő. De megrendelhető minden könyvkereskedésben is.

— A Pallas új lexikona. Hirt adunk már arról, hogy a „Pallas”-nál új, egyetemes ismeretérő készült, mely terjedelménél, diszes kiállításánál s mi legfőbb, munkatársai számánál és tekintélyénél fogva nagy jelentőségű irodalmi eseménynek emelkedik. Mint értesülünk, a lexikon munkálatai annyira előhaladtak már, hogy a nyomást a jövő hónapban megkezdhetik. Erősen lesz ezáltal megemlítendő, hogy a Pallas mily széles alapot vetett az irodalmi vállalatnak. Utasította nevezetesen munkatársait, kiknek fényes névsorát alább közöljük, hogy mindenekelőtt a szakkörükbe vágó anyagot gyűjtsék össze, a kiegészített anyag cimszavait állapítsák meg s ki-nyomatás végett küldjék be. Mintegy hetven szak-körre felosztva, az egybegyűjtött roppant ismeret-anyag nomenklaturája legnagyobb részt készen, s szakcimszótárak alakjában kinyomtatva van. Némi fogalmat ad e cimszótárak jelentőségéről nemcsak a lexikon végleges kidolgozására, de önálló be-csükkre nézve is az a körülmény, hogy a legtöbb tudományágban most kellett megküzdeni a helyes nomenklatura megállapításával, több ismeretággal, pedig megteremtésével. Így például a tengerészet cimszótárát Ferenczi Béla sorhajóhadnagy, egyet-értve Simonyi Zsigmondnál most teremtette meg a magyar nyelv és irodalom számára. Azonban más, sokkal kultiváltabb tudománykörökben is égető szükség volt a helyes cimszavak megállá-pítása, s lexikális megmagyarázása. Ennek fontos-ságát látta be báró Eötvös Loránd, midőn ezt írta: „A lexikon ügyéről gondolkozván, mind job-ban és jobban meggyőződtem az ügy fontosságá-ról s lelkesedéssel vállalkozom arra, hogy annak létesülését a matematikai és fizikai társaság munkanemével némileg én is előmozdítsam.” A vállalat e nagy kulturális jelentőségétől vannak áthatva valamennyien a munkatársak, kiknek név-sora a következő: Állatorvostan: dr. Hutyra Fe-renc. Állattan: dr. Entz Géza, dr. Daday Jenő, dr. Horváth Géza és dr. Vangel Jenő. Anthropoló-gia: dr. Török Aurél. Arab nyelv és irodalom stb.: dr. Goldziher Ignác. Ásványtan: dr. Szabó József és dr. Sztéryényi Hugó. Bányászat és kohá-szat: Péch Antal. Bőlelészet: dr. Pauer Imre és dr. Alexander Bernat. Klasszika-filológia: dr. Vári Rezső. Éremtan: dr. Réthy László. Eszte-tika: dr. Ötvös Silberstein Adolf. Földrajz: Lócy Lajos egyet. tanár felügyelete alatt dr. Jankó Já-nos. Gyorsírászat s örmény nyelv: dr. Gopcsa László. Hadtudomány: kápolnai Pauer István. Heraldika: Csoma József Horvátország: dr. Boj-niód Iván. Ipar- és kereskedelem, szabadkőmi-vesség: Gelléri Mór. Játékok Kálnoki Izor. Jog-és államtudományok: dr. Heil Fausztin. Imling Konrád, Timon Ákos, Ravaszky István, Neményi Ambrus, Schwarc Gyula, Lányi Bertalan, dr. Kern Tivadát, dr. Faier László, dr. Tarnai János, Ma-kay Dezső, dr. Fleischmann Sándor, dr. Rajner János, dr. Kemety Károly, dr. Schwarz Gusztáv, dr. Neumann Armin, dr. Jelinek Arthur, dr. Sellyei Sándor stb. Kertészet és szőlőművelés: Molnár István: Könyvészet és könyvkereskedelem Petrik Géza. Magyar irodalom: dr. Beöthy Zolt és dr. Négycsary László. Magyar nyelvészet: dr. Simonyi Zsigmond. Magyar történet: dr. Ballagi Aladár, dr. Marcali Henrik, dr. Lárki Sándor és dr. Sebestyén Gyula. Matematika, fizika és asztromónia: dr. Eötvös Loránd, Heller Ágost, Cöglér Alajos stb. Mérték- és pénzisme: Roller Mátyás. Mezőgazdaság és állattenyésztés: Sipeki Balázs Árpád, Cselko István, Cserháti Sándor, Hensch Árpád, Mezey Gyula, Kosutány Tamás. Modern nyelvek: Pálczy Lipót. Művészet (festé-szet, szobrászat): Pasteiner Gyula. Mitológia: dr. Katona Lajos, dr. Vári Rezső, dr. Petz Gedeon. Német nyelv és irodalom: dr. Heinrich Gusztáv, Nemzetgazdaság és pénzügytan: dr. Földes Béla Kautz Gula. Hegedűs Sándor, Gaál Jenő, Enyedy Lukács, Mariska Vilmos, Ráth Zoltán stb. Nevelés és oktatás: Verédy Károly, dr. Alexander Bernát, Mauritz Rezső és dr. Pauer Imre. Növénytan: dr. Bordás Vince. Nvodmészet: Pusztai Ferenc. Orosz nyelv és irodalom: Szabó Endre. Orvostu-domány, fiziológia, anatómia és gyógyszerisme: dr. Bókai Árpád, dr. Klug Nándor, dr. Pertik Ottó, dr. Récey Imre, dr. Schimmer Ernő, dr. Bókai János, dr. Mihákovics Géza, dr. Thanhoffér Lajos, dr. Árkövy József, dr. Fodor József, dr. Jendrassik Ernő, dr. Csapodi István, dr. Dierner Gusztáv, dr. Irsay Arthur, dr. Franck Ödön, dr. Korányi Sándor, dr. Friedrich Vilmos, dr. Salgó Jakab, dr. Schaffer Károly, dr. Kossa Gyula, dr. Szentágh Felix és dr. Krepuska Géza. Öslánytan: Pulszky Ferenc. Pedagógiai életrajzok: dr. Kiss Aron. Perzsa nyelv, irodalom stb. dr. Kégl Sándor. Posta- és távírdagy: Jancsó Dezső. Régiség tan: dr. Kuzsinszky Bálint. Róman nyelv, iro-dalom stb. d. Alexi György. Sport: Szokolay Kor-nél. Színsézet: dr. Váli Béla. Technika és tech-nológia: Gonda Béla, Illés Aladár, Timon Béla, Előető Elek, Csekély Aurél, Szánthó Albert, Do-biecky Sándor, Kenessy Kálmán, gr. Batthyány Tivadár, Bobula János, Palóci Antal, Förster Nándor, Jalsovitzky Géza, Szüts Béla, Lázár L. Pál, Bodola Lajos, Rejtő Sándor stb. Tengerészet: Ferenczi Béla sorhajóhadnagy. Theologia és egy-házttörténet: dr. Kiss János, Kovács Albert és dr. Kohn Sámuel. Tót nyelv és irodalom: Sebestha Károly. Török nyelv és irodalom stb. dr. Kunos Ignác. Tözsde, kereskedelem, könyvvitel stb. Szé-kely Ferenc. Városrendezés, városi és magán ház-tartás, tornászat: Kun Gyula. Vegytan: dr. Than Károly és dr. Winkler Lajos. Világtörténet: Se-bestyén Gyula. Zene: id. Ábrányi Kornél, Balicay Gyula és Káldy Gyula. Egyes fontosabb cikke-k megírására vállalkoztak továbbá: Körösy József, Rákosi Jenő, Szily Kálmán, Szinyei József, Vám-béry Armin, támoatásukat pedig megígérték: Csomegi Károly, Kozma Sándor, Manojlovics Emil, dr. Nagy Ferenc, dr. Plósz Sándor, dr. Wlassics Gyula stb. stb.

— Pósa a Lajos szerkesztésében megjelenő „Az én újságom” című képes gyermek hetilap 1892. á-príli 10-iki 15. számának tartalma: Balassa vitéz. Történeti elbeszélés. Képekkel. Irta: Gaal Mózes. (Folytatás.) — A kis drótos. Vers. Irta: Thury Zoltán. — A teli zöld Rege. Irta: Sebestyén Stetina Ilona. — Az elefánt lakomája. Képpel. Irta: Bárony bási. — Lúvcska. Vers Képpel. Irta: Pósa bási. — Az ibolyaszédők. Elbeszélés. Irta: Paulné Dávid Anna. — A nagyvadász. Képpel. Irta: Berta néni. — Tavaszkor. Vers. Képpel. Irta: Lajos bási. — Mese a borókról. Irta: Pa-ral Bertalannc. — Adakozás. Nyugtázás. — A 14. számban közölt rejtvények megfejté. — A szerkesztő bási postája. — A 15. szám mellékletén: Az adakozók részletezése. — A kiadóhivatal üzenete többeknek. — A kiváló gonnal szerkeszteti, gyönyörű képekkel ellátott „Az én Újságom” he-tenként 16-18 oldalon jelenik meg. Előfizetési ára: Egész évre 4 frt fél évre 2 frt negyedévre 1 frt. Megrendelhető „Az én Újságom” kiadói-hivatalában Budapest, Andrassy-ut 10.

— Megjelent a valódi „Magyar Szakács-könyvnek”-nek második bővített kiadása. Irta Zi-lahi Ágnes. Ára 1 forint 20 kr. Megrendelhető a

„Magyar Nők Lapjának” kiadóhivatalában (Buda-pest, kishid-utca 9) Azon t. előfizetők, kik a „Magyar Nők Lapjára” fél évre vagy egész évre egyszerre előfizetnek, s az előfizetési összeget 10 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt be-küldik, a való „Magyar Nők Lapjának” előfizetési ára: a „Lugas” című gyermeklapkal, „Tükör Előtt” című dívatlappal s a „Regény-melléklettel” együtt egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványomat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

— Magyarországon rövid idő alatt oly szép eredményt ért meg el irodalmi vál-lalat, mint az „Élet” című folyóirat. A most meg-jelen 5. számról, mellyel az első negyedévet befe-jezi, bátran mondhatjuk, hogy megállja a sarat bármely hason irányú külföldi review-vel. Sajnál-juk, hogy helyszüke miatt változatos és dus tar-talmát csak nagyon röviden ismertetjük. Vikár Béla — az „Élet” szerkesztője a kalvinista zsi-natról igen figyelemre méltó dolgokat mond el; Simonyi Zsigmond, egyet. tanár „Comenius és a magyar nyelvhasznítás”-ról ír, — Endrődi Sándor Heine „Dalos könyvé”-nek előszavát közli szép fordításban, — Molnár Viktor „Egy magyar nő szalonja” címen O Donell grófné szül. Tarnócy Malvina szalonját ismerteti vonzóan. Következik: Asbóth Oszkár egyet. tanártól Neudovics Lyubom-ia hírneves szerb író novellájának: „Csak sze-rencse legyen, ha boldog is” valódi magyar műfor-dítása. Dura Maténak, a fiatal költő nemzedék egy jeles tagjának csinos költeménye van a füzet-ben. Gerő Ödön (Viharos) „Por és hamu” címen remek cikket ír Ágai Adolf könyvéről, a hol egy-uttal az „Élet” irányát is megjelöli. öv. Veress Pálné szül. Benický Hermin, az Országos Nőképző egyesület elnöke, „Nehány szó nőnevelésünkről” címen nagyérdéki felszólítást tesz közé. A füzet többi tartalma: Gopcsa László dr. „A közoktatás-ról”, a legújabb miniszteri jelentés alapján, továbbá, Cautth Miksa remek naturalistikus novellája „A szegény nép”-ről. Azután az irodalom és mű-vészet s a színház, zene és képzőművészet gazdag rovatai érdekesebbnél-érdekesebb cikkekkal, a vál-tozatos közgazdasági és szemle rovata fejezik be a füzetet. Igazán meglehetne követelni, hogy a magas színvonalon álló igazán modern folyóiratot minden művel magyarembert olvassa. Az „Élet” szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, V. Árpád-u. 5. Előfizetési ára negyedévre 1 frt 50 kr; fél évre 3 frt. Egyes szám ára 25 kr.

— Pályanyertes művek. A „Képes Családi Lapok” szerkesztősége a lap husvét-i számát azáltal is érdekessé tette, hogy ab-ban kezdte meg az általa kitűzött 50, illetve 20 frankos pályadíjat elnyert művek közlé-sét. Ezek mellé sorakozik az érdekesnél ér-dekeesebb közlemények egész sorozata. Tartal-maz többek között Rudnyánszky Gyulától egy költeményt és Váradi Antaltól egy sze-zon-tárcát. Irodalmi rovata részletes tájéko-zást nyújt az irodalom és művészet legújabb és legaktuálisabb mozzanatairól, szóval a lap szerkesztősége a legmagasabb igényeket is kielégíti, és méltóvá teszi a lapot arra, hogy a magyar olvasó-közönség a „Képes Családi Lapok”-at kedvelt közönyvé tegye. Az előfizetésre minden évnegyed egyaránt kedvező időpont, mert ilyenkor úgy az in-gyenes mellékletben, mint a főlapban új re-gények és elbeszélések veszik kezdetüket. Előfizethetni különben a hó bármely napján, s az előfizetési összegek a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatalába Budapest V. nagy-korona-u 20. sz. alá küldendők. Előfizetési ára: Egész évre 6 frt; fél évre 3 frt; ne-gyedévre 1 frt 50 kr.

— Az „Ország-Világ” husvét-i száma a rendesen jóval nagyobb terjede-lemben jelent meg, gyönyörű műmelléklet-tel, mely Bencur Gyula kitűnő areképfes-tőnk „Hazatérés a vadászatról” című fest-ménye után készült Kozmata fénynyomó in-tézetében Magában a lapban több nagyobb-szabású kép van kiváló festők művei után s ezenkívül sikerült szövegillusztrációk. A tar-talom is nagyon gazdag. Benickýné-Bajza Lenke és Sero Matild regényein kívül el-beszélések vannak Gaál Mózestól, Herceg Ferentől, Lázár Bélától, — költemények Endrődy Sándortól, Léway Mihálytól, Sebesi Jóból, Feleki Sándortól stb. Van egy ügyes vigjáték is (Piros tojások) Mosdósy Imrétől s egy nagyérdéki cikk az 1849-iki függetlenségi nyilatkozatról. A hét történe-tét Székely Huszár írta meg. Az „Ország-Világ” új év óta diszes borítékan jelen meg, mindazáltal előfizetési ára 10 frt helyett 8 frt egy évre s az új előfizetők in-gyen kapják meg a tavalyi díszes karácso-nyoi számot.

— A „Magyar Nők Lapja-nak” husvét-i száma ismét arról tanusko-dik, hogy méltó a művelt hölgyek pártfo-gására. Változatos és gazdag tartalmát Be-nitzky-Bajza Lenke, Nagyvárady Mira, Tas-nády Anna, Brankovics György, Rud-nyánszky Gyula, dr. Prem József, Palágyi Lajos, Elemér, P. Szabó Endre, hangulat-teljes költeményei, érdekes elbeszélései, alka-lomszerű cikkei és regényei képezik. Ház-tartási, kertészeti, konyhászati s orvosi ta-nácsai egytől egyig szakszerűek s a legta-pasztaltabb gazdaasszonyra nézve is tanulsá-gosak. „Tükör előtt” című dívatmelléklete pompás dívatképeivel s eredeti dívattudósi-tásaival a hölgyek igényeit teljesen kielé-githeti. „A Magyar Nők Lapját”, a mely „Lugas” című gyermeklappal is kedveske-dik ingyen előfizetőinek, melegen ajánljuk t. hölgyeink figyelmébe, Mutatványszámokat a kiadóhivatal (Budapest, Kishid-utca 9. sz.) szívesen küld.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: BÖLÖNI SÁNDOR.

NYILTTÉR. *)

**Fekete, fehér és színes selyme-
ket** méterenként 45 krtól 16 frt 65 krig
sima és mintázott mintegy 240 különböző
fajta és 2000 különböző színben szállít,
megrendelt egyes öltönyökre, vagy végek-
ben is postabér- és vámentesen HEN-
NEBERG G. (cs. kir. udvari szállító)
selyemgyára Zürichben. Minták
postafordultával küldetnek. Svájcba cim-
zett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

*) Ezen rovat alatt közöltékért a felelősség
a beküldőt illeti Szerk.

Hirdetmény.

Ajánljuk az általunk valódi
Kárvin köszénből előállított

KOAKSZOT

mindennemű gyarak fűtésére,
ugyszintén kovácsműhelyek
használatára mint nélkülözhet-
len erős fűtőszert. A megren-
delés címezendő:

**A légszuszgyár igazgatósá-
gának Kolozsvárt.**

Kitűnő borok és sör.

!!! VENDÉGLŐ MEGNYITÁS !!!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki
közönség becses tudomására hozni, miszerint folyó
évi április 24-től kezdve a város tulaj-
donát képező barompiaci

***** VENDÉGLŐT *****

haszonbérbe kivettem s ott úgy idegen szállók, mint
helybeliek részére kitűnő ételek, italok és ké-
nyelmes ellátás lesz jutányos árakért ki-
szolgálva.

A nagyérdemű helybeli és vidéki közönség
pártfogását kérve, maradtam

Szilágy-Somlyó, 1892. április havában.

Kiváló tisztelettel:

LISZTAY IMRE,
vendéglős.

Pontos kiszolgálás.

Melyik lapra fixessünk elő ?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”,

a mely az új évvel immár 26-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség
legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsá-
sága, alaposága és sokasága, rovatainak változatosága, kitűnősége, a különböző
olvasmányok gazdag tárháza tették népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalá-
sokról a legrészletesebb, tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” kö-
zöl. Bármely párthoz tartozzék is a képviselő, beszéde az „Egyetértés”-ben a leg-
terjedelmesebben közöltetik. Ez az óriási terjedelmű lap egyszerre két homlok-
egyenest ellenkező irodalmi célt szolgál, mert naponként megtalálja benne a csa-
lád, a hölgyvilág a maga szépirodalmi olvasmányát a világirodalom legkitűnőbb
íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárcacikkeket legjobb íróinktól, divat-
tudósítást Párisból, stb., úgy hogy nincs szépirodalmi lap, mely az „Egyetértés”-
nek e rovatával a versenyt kiállthatná.

S ezzel szemben ott van az „Egyetértés”-nek oldalakra terjedő politikai
és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólértesültség tekintet-
ben utólrétegetlennek van elismerve a magyar sajtóban, Egyik legfőbb érdeme az
„Egyetértés”-nek, hogy az események ösmertetése körül soha semminemű tekinte-
tektől nem hagyta magát befolyásolni s mint *teljesen független lap* fölötté áll
minden pártárdékeknek és csak az igazságot szolgálja. Az egész sajtóban legna-
gyobb terjedelmű országgyűlési tudósításainak is mindenkor a párttekintetekben
felülemelkedő részrehajlatlanság szerezte meg a közelmértést, mely abban nyilván-
nul, hogy az „Egyetértés” olvasói között minden pártból találunk híveket.

Az „Egyetértés” gazdasági rovata elismert régi tekintélynek ör-
vend. A magyar kereskedő s gazdaközönség, az iparos és vállal-
kozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi
s tözsdei tudósításainak bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt.
A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az
„Egyetértés”-ben megtalálja mindazt, a mire szüksége van s e miatt az „Egyet-
értés” ma már nélkülözhetlenné vált, mint a hazai kereskedelmi-, ipar- és mező-
gazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az „Egyetértés”
a legjobban informált lap Magyarországon.

A rendes rovatban s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben
közölt bű tudósításokon kívül végre csak az „Egyetértés” 3 speciális rovatát em-
lítjük meg, melyek országos hírre tettek szert. Ezek: az Irodalom, a Tan-
ügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pó-
tolni. A ki olvasni valót keres és a *világ folyásáról gyorsan és hitelesen*
akar értesülni, fizessen elő az

„EGYETÉRTÉS”-re,

melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr, negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt.
Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványzá-
mokat a kiadóhivatal kívánatra ingyen és bérmentve küld. 16—52

Az „Egyetértés” felelős szerkesztője és Az „Egyetértés” kiadóhivatala:
kiadótulajdonosa: **Dalszínház-utca 1. szám.**
(Az operaházzal szemben.)

Csávolszky Lajos.

Kitűnő minőségű takarmány (széna és sarju) nagyobb mennyiségben jutányos áron eladó. Értekezhetni tulajdonos **Bartha Endre** ügyvédnél.

Köszénkátrányt

legjobb minőségben

zsindely- és deszkatekők behuzására, mely által azok tartóssága kétszeres hosszabb, továbbá **culápok**, melyek a földbe ásatnak, **kerítések** s gazdasági eszközök befestésére hordókban a 50 egész 200 kiló súlytartalommal; továbbá saját gyártmányu

COAKSOT

(pirszén) **kovácsok** és **lakatosok** részére ajánlja jutányos ár mellett

a légszeszgyár igazgatósága Debrecenben.

3-10

KWIZDA JÁNOS FERENC
es. és k. osztr. magyar és román kir. udv. szállító, körgyógyszerész
Korneuburg, Bécs mellett.

Ára o.é.

1 frt.

Évek óta kipróbált, fájdalom enyhítő házi szer **köszvény-, csusz- és idegbántalmaknál.**

Kwizda-féle köszvény-fluid

Szíveskedjék a védőjegyre figyelni s csakis KWIZDA köszvény-fluidjét tessék kérni. Kapható minden gyógyszerárban.

Ára o.é.

1 frt.

HAUPT-DEPOT:
Kreis-Apotheker Korneuburg bei Wien.

150 hold legelő föld.
ad. — Hol? Meg.
mondja a kiadóhivatal

Mária czeffi Gyomorcsépek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és ártalmatlan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegségek tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfúvódás, savanyú felbőfődés, hasmonés, gyomorfájdalom, felesleges nyálkázás, lassú, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, székletelés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejtájszállító, a menynyíban ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámoroknál a nála.

Külföldi bajoknál a **Mária czeffi gyomorcsépek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg á 70 kr.

Magyarországi törzskönyv.

Török József gyógyszerár Budapest, Király utca 12 sz.

A védőjegy és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a közzétett aláírással (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom“.

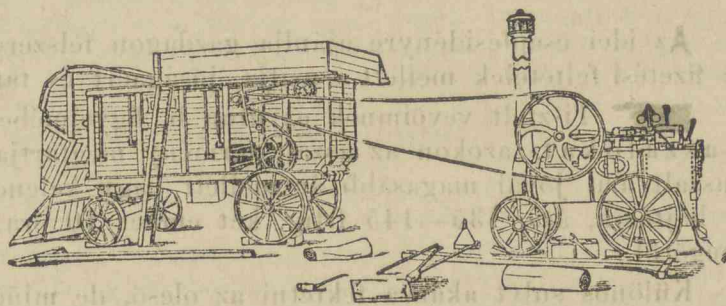
A **Mária czeffi gyomorcsépek** valódián kaphatók.

Szilágy-Somlyón: Józsa Gyula gyógyszerárban. 18-43

Első magyar gazdasági gépgyár

részvény-társulat

Buda pesten, Gyártelep: külső váci-ut 7. szám.



Ajánl hazai gyártmányu

gőzcséplő készleteket

valamint mindennemű

GAZDASÁGI GÉPEKET

és talajmívelő eszközöket, különösen úgy könnyű, mint kötött talajhoz alkalmas legújabb rendszerű

sorvető gépeket.

Árjegyzékek kívánatra készséggel küldetnek.

7-10

Vasuti szálloda.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy a vasuti indóházzal szemben, saját házamban levő

SZÁLLODÁMAT

teljesen újonnan átalakítottam, díszesen berendeztem s azt a tisztelt közönség rendelkezésére bocsátottam.

Tiszta, kényelmes szobák, kellemes, jóízű italok és izletes ételek pontos és olcsó árban való kiszolgálása által óhajtom a n. é. közönség eddigi nagybecsű pártfogását továbbra is kiérdemelni, Magamat kegyes jóindulatukba ajánlva, vagyok

Nagy-Károlyban, 1892. ápril hóban.

Teljes tisztelettel:

Gaál Kálmán,
szálloda-tulajdonos.

1-3

Van szerencsém a n. é. közönséggel tisztelettel tudatni, hogy már 12 év óta fennálló üzletemhez

a neutitseni, weiskircheni, bécsi es honi kész

FA- ÉS VASBUTOR RAKTÁRT

rendeztem be,

Üzlethelyiség:

Kispiactér, saját ház.

Raktárak:

Rákóczi-utca, saját ház.

Alapított 1880.

Üzlethelyiség:

Kispiactér, saját ház.

Raktárak:

Rákóczi-utca, saját ház.

Alapított 1880.

és erre belföldi és külföldi elsőrendű bútorgyárosoktól képviselőket Szilágy megye és vidékére vettem át, midőn erről van szerencsém tudatni, szívesen meghívom a T. vevő közönséget, szükség esetén rendelményeit nálam megtenni. Bútor szövetek garnitúrákhoz legnagyobb választékú minta colectióim vannak rendelkezésre; elvállalok szilárd munkával ellátott bútorokra berendezéseket, háló, ebédlő és szalon szobákhoz, kávéházak, nyaralók, fürdők, stb.

Az árukat direkt első forrásból, a gyárból küldetem meg kívánság szerint, vagy helybeli raktárból vehetők át; fizetések megfizetésével, hiteldőre, vagy részletfizetés mellett is történhetnek. Készpénzfizetésnél pénztári enged-

ményt nyújtok, mely a vétel összegétől függ; vidéki vagy távolabbi városokra a minta collectióit szívesen beküldöm, valamint költségkiszámitással is szolgállok; kívánság esetén megbízottamat a minta-collectió bemutatása végett s költség-számitás megtételére szívesen küldöm; megjegyzem, hogy bútor behuzó kelméket legdivatosabb Jutte, rips, gobelin, se-lyem, arany szövés, bársony, plüsch és zsenilienbe méter számra is szolgállok és ebből nagy minta-collectióval rendelkezem. A bútorok kiállítását úgy minőségben, mint művészi ki-vitelben kifogástalan s azok jószágáért a gyárosaim régi jó hírneve, nagy kiviteli képessége garantíroz s nemcsak ver-senyképes olcsóbb árak, mint sok nagyvárosi, de a munka

művészi kiállítása és tartóssága felülmúlja ezeket. Megjegyzem továbbá, hogy ugye olcsóság tekintetében, mint művészi és masszív kiállításra nézve felülmúl sok nagyvárosi bútorgyá-ro-sok készítményeit és azon nagy előnye van a tisztelt megren-delőknek, hogy minden egyes darab bútorokról személyes meg-győződést szerezhet anélkül, hogy erre előleget is adna. Gyá-ro-saim nem hirdetik magukat, de szükségök sincs rá, mert gyárosaim csakis kereskedők által képviseltetik magukat. — Nádbútorokról és székekről, valamint zongorá, cimbalom, vas pénzszekrények és varrógépekről külön gyári árak.

Szilágyvármegye első tekintélyes bútorvevőitől eredeti elismerő nyilatkozatok rendelkezésre állanak a T. közönségnek.

Vaspénztárak 50 frttól feljebb, varrógépek 24 frttól feljebb, zongorák 280 frttól feljebb, — nádszékek 2-10 frttig, — garnitúrák 60-700 frttig, — pulitíros siffon darabja 12-150 frttig, — pulitíros ágyak darabja 10-75 frttig, — pulitíros kredenz darabja 20-175 frttig, — pulitíros mosdó asztal darabja 15-75 frttig, — consol tükör márvánnyal, darabja 20-240 frttig, — író asztal darabja 10-120 frttig és még magasabb árak mellett is ében fából, gyöngyház, elefántesont vagy más értékesebb berakásokkal és művészi faragványokkal. Matt tölgyfa, vagy Matt diófa háló, ebédlő berendezések 100 frttól 700 frttig. Ablak Rolettek minden kivitelben.

Továbbá a nagyérdemű hölgy közönség szíves figyelmébe ajánlom, üzletemben kapható: Egy félszázad óta hírneves és elismert teljesen ártalmatlan szépítő gyógy-szer, mely fiatal, üde színt kölcsönöz, az arczörbt minden kiütésektől meg óvja. — Egyedül valódi dr. Schihuvsky-féle **arczenőcs**, **mosdóvíz**, **szappan**, gyors és ki-tűnő hatásának bizonyult be, széplő, májfolt és minden bőriütesek ellen. Postai szétküldés naponta az ország minden részébe szállítatik. — Egy nagy téglly valódi 75 kr., egy kis téglly 40 kr., egy darab szappan 60 kr. Hírneves Weirauch-féle szobapadló máz, és lackok egyedüli raktára.

Külön nagy raktárt tartok mindenféle divatáru ezikkekből és illatszerekből.

Eredeti gyári árak!

Tisztelettel:

Fábry József,

Szilágy-Somlyón.

Hirdetmény.

Ajánljuk a n. érdemi közönségnek a legtisztább és vizmentes

kőszén kátrányunkat

mindennemű nedvesség, fa rothadás megóvására. A megrendelések címzendők:

A légszeszgyár igazgatóságának Kolozsvárt.
3—3

Szilágyvármegye zilahi járása főszolgabírájától.

1721—1892. szb. szám.

Hirdetmény.

Hengye József varsolci lakos, a ballai határban fekvő, 90. hr. szám alatt felvett, régi és az árvizek által megrongált vízi malmának alábbiak szerinti átalakításának engedélyezése iránt folyamodott:

1. A régi zsilip feljebb tolása.
2. A zsilip nyílás szélesítése.
3. A medernek 500 méter hosszúságban a küszöpnék megfelelő lejjebb szállítása.
4. Nagyobb átméretű malomkerekek alkalmazása.

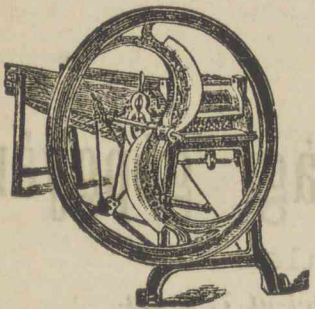
A műszaki terv és leírás a zilahi járás főszolgabírói hivatalában (Király-u. 42.) vannak közszemlére kitéve, a hol azok az érdekeltek által, a helyszíni tárgyalás napjaig, a hivatalos órák alatt d. e. 8—12, d. u. 2—6 óráig megtekinthetők.

A tárgyalás Ballán, a községházánál, f. évi május hó 16-án d. e.

10 órakor veendi kezdetét, miről összes érdekelteket azon felhívással értesitem, hogy a szándékolt átalakítások tekintetében, netalán ellenvetéseiket akár a tárgyalásig írásban, akár a tárgyalás alatt szóval, annyi-
val inkább adják elő, mivel ellenkező esetben meghallgatásuk nélkül foghátározat hozatni.

Zilah, 1892. április 15-én.

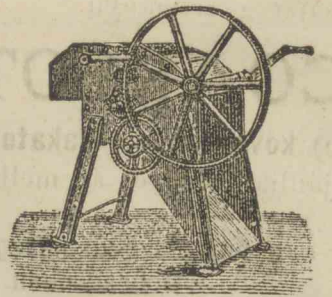
Minorich Albert,
h. főszolgabíró.



POSNER ÁBRAHÁM

okleveles gépész és rézműves, ércöntő-gépjavitó és rézműgyára

** SZILÁGY-SOMLYÓN. **



Az idei eséplésidényre ajánlja gazdagon felszerelt gyári gépraktárát mindennemű gazdasági gépekben, azokat gyári árban és kedvező fizetési feltételek mellett árusítja, jóságáért és tartósságáért teljes felelősséget vállal.

Tisztelt vevőimnek ez uton b. figyelmébe ajánlom az általam már is meghonosított szab. Rieder-féle szállítható gyümölcs-aszalókat, azokon az aszalt termény megtartja természetes színét, íze és cukortartalma pedig jelentékenyen növekszik; az azon készített aszalt áru jóval magasabb ár mellett nagy kelendőséget biztosít. Valamint a szab. Drössler-féle lisztőrő malmokat kézi- és járgány hajtásra, ára 135—145 forintig, két ember 10 óra alatt 5—600, járgánnyal és egy ló segélyével pedig 1000 kilogramm búzát könnyen megőröl.

Különös sulyt akarva fektetni az olesó, de mind a mellett alapos és tökéletes gépjavitásokra, e célból javító műhelyemet legujabban akként rendeztem be, hogy minden gyártmányu gépek javítását olesóbban és jobban vihessem keresztül, mint az bárhol is végezhető volna.

Raktáron tartok és jutányos gyári árban adok mindennemű pót- és géprészeket, valamint egyéb, a gazdaságban előforduló cik-
keket; nevezetesen: vizmentes **takaró ponyvákat, zsákokat, olajat, kátrányt, ruggyanta fedőlemezt, carból-oleumot, mézgaarut, süritő anyagot,** vászon és kautschuk **tömlőket, gépszíjakat vascőveket, tizedes mérlegeket, varrógépeket, tűzmentes pénzszekrényeket,** stb.

Elvállalok malmok, szeszőzdék, gőz- és szobafürdők és egyéb ipartelepek berendezését.

Ércöntődém és lakatos osztályom a kor kívánalma szerint van berendezve, melyben mindennemű műlakatos munkákat, és pedig: kovácsolt salon csillárokat, udvari kerítés és sarkert rácszatokat, valamint mindennemű kazánkovács és rézmű munkákat is versenyárban készítek.

Alkalmi vétel.

Raktáromban következő használt, de jó karban lévő óeska gépek kaphatók, és pedig:

1 db. 8 lóerejű gőzmozgony (locomobil), — 1 db. egyjáratu malom szíjhajtásra, egy pár 42" sárospataki kövel, majdnem egészen új állapotban, — 1 db. 4 lóerejű gőzeséplőkészlet, osztályozó hengerrel, — 1 db. 2½ lóerejű gőzeséplő, — 1 db. 6 lovas és egy 4 lovas járgányos cséplőkészlet zsákolóval, — többféle egy lovas- és kézi cséplők, valamint szeszgyárakhoz és fürdőkhoz használatos gőzkazánok, melyeket jutányos árért és kedvező feltételek mellett adom.

Végre elvállalok tűzoltó egyletek szervezését és ezek szükségleteinek a legjutányosabb árak és kedvező részletfizetés melletti szállítását.

Magamat a n. é. közönség további pártfogásába ajánlva, — maradok

3—12

kitünő tisztelettel:

Posner Ábrahám.

Női kabátkák, mantletta és köpenyek a legnagyobb választékban.

A legjutányosabb árak.

Alólirott tisztelettel hozom a helybeli és vidéki m. t. minden ösmerősömnek b. tudomására,

Uri és női harisnya raktár

hogy Zilahon, **Tisztavári Mór kész férfi- és női ruhakereskedésében mint szabász, március 1-én belépek.**

Mély tisztelettel: Kiss Áron.

Végre sok fáradságom után sikerült a jó hírnévnek örvendő szabót, Kiss Áron urat, mint szabászt megnyernem, föl hívom a m. t. helybeli és vidéki közönség figyelmét, hogy szerencsétlenül becses megrendeléseivel. A megrendelt ruhák a legizlésebb kivitelben legujabb facon mellett készíttetnek el, a legdusabb raktárt tartom a legfinomabb tiszta

gyapju-szövetek, posztók, perovien, doszkin, camgarn és hazai gyártmányu szövetekben.

Minden megrendelés a legnagyobb figyelemmel, a legpontosabban és a legjutányosabb árban készül el, és minden egyes darab jóságáról teljes felelősséget vállalok. **Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesíttetnek.** Mintákat bérmentve küldök. — Továbbá ajánlom dusan berendezett

divat-, rövid- és kézműáru üzletemet,

ugymint: női ruha-szövetek, legujabb ruha-diszítések, francia creton, batiszt és szatinok, Jutta, Tunis és csipke-függönyök, ágyterítők, szőnyegek és butor-kelemék, uri és női fehérenmü, ingek, gallérok, kélzélők, divatos nyakkendők, kalapok, paplan és madracokban a legjutányosabb árak mellett.

Magamat és üzletemet a m. t. közönség nagyrabecsült figyelmébe ajánlva, maradtam

hódoló tisztelettel:

TISZTAVÁRI MÓR.

Csipeke, selyem és casmir kendők.

Uri-, női-, fiu- és leány-cipők nagy választékban.